

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 65

Olsztyn, Niedziela 17 marca 1946 r.

Rok II

17. 3. 1921

Marszałek Tito udekorowany Orderem „Virtuti Militari”

Z pobytu Wodza Jugosławii w stolicy Polski

Warszawa 17.3 (obsł. wł.). W sali Pompejańskiej Belwederu odbyła się uroczystość udekorowania Marszałka Tito najwyższym polskim odznaczeniem woj-kowym — Orderem Virtuti Militari I klasy.

Dekoracji dokonał Prezydent Bierut w obecności premiera Osóbki-Morawskiego, marsz. Żymierskiego, członków rządu, generalicji, korpusu dyplomatycznego z ambasadorami ZSRR, Anglii, St. Zjednoczonych i Francji na czele.

Prezydent Bierut, dekorując marsz. Tito, wygłosił nast. przemówienie.

Przemówienie
Prezydenta Bieruta

— Dostojny Panie Marszałku! Przyjazd Pana na ziemie polskie daje nam

okazję, aby przemyśleć te wielkie i historyczne chwile, w których toczyła się walka narodów demokratycznych z najazdem germańskim.

W te historyczne dni imię Pana, Panie Marszałku, jako jednego z bohaterów tej walki, znane było w Polsce tak samo, jak znane było w Jugosławii, jak znane było całej walczącej z hitleryzmem demokratycznej Europie.

W imieniu narodu polskiego, w uznaniu wielkich zasług Pana, Panie Marszałku, dla wszystkich narodów zjednoczonych, dla wszystkich narodów demokratycznych, w uznaniu tego wielkiego bohaterstwa, którego przykładem był Pan w latach historycznej walki, — wręczam Panu, w

myśl decyzji Prezydium Krajowej Rady Narodowej najwyższe odznaczenie wojskowe polskie, Order Virtuti Militari I klasy.

Odpowiedz Marszałka Tito
Marsz. Tito dziękując za wysokie odznaczenie, odpowiedział m. in.:

— Nie mogę bez wzruszenia wyrazić słowami tych wszystkich uczuć, które nasze narody ożywają. Chcę podkreślić cierpienia i walkę narodu polskiego, bo one na zawsze złączyły nasze bratnie narody słowiańskie, aby w przyszłości wspólnie trzymać swój los w swych rękach.

Chciałbym podkreślić, że jesteśmy dumni z wkładu, który włożyły nasze narody dla zwycięstwa postępu, dla zwycięstwa ludzkości nad średniowieczną ciemnotą, nad największym wrogiem kultury i ludzkości — nad niemieckim hitleryzmem.

Niechaj będzie ta dekoracja, którą uważam jako uznanie dla narodów i armii Jugosławii, więzią, która jeszcze mocniej złączy nasze narody słowiańskie.

Wojska radzieckie opuszczają Bornholm

Londyn, 17.3. (obsł. wł.). Z Kopenhagi donoszą o rozpoczęciu ewakuacji wyspy duńskiej Bornholm przez radzieckie siły zbrojne.

Liczne transportowce zabierają sprzęt i ludzi.

TASS zaprzecza

Moskwa, 17. 3. (PAP) Agencja Tass została upoważniona do stwierdzenia, że wiadomości o ruchach wojsk radzieckich w Persji są pozbawione wszelkich podstaw.

Nowy Jork, 17.3 (PAP) Na ostatniej konferencji prasowej, która się odbyła w Białym Domu, oświadczył prezydent Truman, że wszystko co wie o ruchach wojsk radzieckich w Persji, pochodzi z doniesień prasy.

Londyn 17.3 (obsł. wł.). W północno-zachodniej Persji wybuchł bunt Kurdów, którzy domagają się od rządu perskiego pełnej autonomii.

Rewizja w lokalu PSL

Komunikat Min. Bezpieczeństwa Publicznego

Warszawa, 17.3. (PAP). Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego opublikowało komunikat, w którym donosi, że w dniu 11 marca zostały rozrzucone na terenie Warszawy ulotki o treści oszczerczej i napastliwej.

Przeprowadzona rewizja w lokalu PSL ujawniła powielacz, na którym ulotka została odbita oraz kilkadziesiąt nierozkolportowanych odbitek.

Zatrzymano 6 osób, z których po przesłuchaniu 5 zwolniono.

Rada Ministrów ZSRR

Przemianowanie Rady Komisarzy Ludowych

Moskwa, 17.3. (PAP). Na wieczornym posiedzeniu Rady Najwyższej ZSRR Generalissimus Stalin złożył swe pełnomocnictwa na ręce Rady Najwyższej ZSRR.

Min. Thugut ustąpił

Warszawa, 17.3 (PAP) Prezydent KRN zwolnił dotychczasowego Min. Pocht i Telegrafów inż. Thuguta, mianując ministrem na jego miejsce, Józefa Putka.

Ambasador Gromyko w Waszyngtonie

Waszyngton 17.3 (PAP). Ambasador ZSRR Gromyko na konferencji prasowej po przybyciu do Waszyngtonu oświadczył:

„Musimy żyć w dobrych stosunkach, gdyż to jest konieczne dla dobra naszych krajów”.

Chleb bez kartek w ZSRR

Moskwa, 17.3 (obsł. wł.) W roku bieżącym zniesione zostanie racjonowanie chleba, maki i roślin okopowych, z końcem zaś przyszłego roku zakazany się racjonowanie wszystkich innych artykułów.

Zarządzenie T.Z.P. anulowane

Tymczasowy Zarząd Państwowy przestał istnieć

Prezydium Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej podaje do wiadomości ludności miasta i województwa, że obwieszczenie Tymczasowego Zarządu Państwowego z dnia 28 lutego br. w przedmiocie zgłaszania mienia własnego jest anulowane.

Tymczasowy Zarząd Państwowy z dniem 1-go marca przestał istnieć.

Zarządzenia odnośnie zgłaszania mienia poniemieckiego zostaną podane do wiadomości ludności przez Okręgowy Urząd Likwidacyjny.

W ostatnich latach kamieniem probierczym stosunku do demokracji w Polsce stało się zagadnienie konstytucji.

B. rząd londyński, reprezentujący harmonizowane interesy różnorodnej reakcji polskiej, do upadłego bronił straconej pozycji nawpółfaszystowskiej konstytucji z 1935 r.

Mimo, że konstytucja ta, będąca reakcyjnym tworem sanacyjnej dyktatury, już przed wojną miała przeciwko sobie zwarty front ludowej, demokratycznej opozycji, mimo, że nawet dzisiejsi współpracownicy londyńskiej spółki, endecy i oenerowcy, zwalczali ją namiętnie — emigracyjna mafia zbankrutowanych polityków do dnia dzisiejszego uważa ją za nienaruszalną „tabu”, bowiem widzi w niej jedyną możliwą odskocznice do przeskoczenia lat wojny i restytucji w Polsce reżimu przedwrześniowego.

Cały obóz demokracji polskiej, wszelkich odcieni, konsekwentnie kontynuując swoją linię polityczną i bezkompromisowo stojąc na stanowisku, że wprowadzenie konstytucji 1935 r. było zamachem na suwerenne prawa narodu — przekreśla jej moc prawną wraz z upadkiem tych, którzy ją siłą i podstępem narodowi narzucili.

W dalszej konsekwencji demokracja polska przywróciła państwu konstytucję z 1921 r., która nigdy praw nie nie wygasła, chociaż została połamana przez sanacyjny reżim półfaszysmu.

Nie zamierzamy twierdzić, że obowiązująca nadal konstytucja z 17 marca 1921 r., będąca podstawą prawną odbudowującego się dziś Państwa Polskiego, była dziełem dokonałym pod każdym względem.

Jak każde dzieło ludzkie była ona wyrazem aktualnych przed 25 laty warunków, wytworem ówczesnych prądów ideologicznych i umysłowych w wielu zapewne punktach nie odpowiadając w pełni obecnym potrzebom i obecnym ideałom naszego narodu.

Ale Konstytucja Marcowa była dziełem demokratów polskich i demokracji polskiej miała służyć. I to jest dla nas najważniejsze, i to właśnie nadaje obowiązującej dotąd ustawie coś więcej, niż poszanowanie litery prawa — nadaje jej wewnętrzna treść, która nadal jest dla nas żywa i bliska.

W 25-tą rocznicę uchwalenia Konstytucji Marcowej widzimy w niej nadal nieprzemijające wartości ideologiczne, a w łakcie, iż poprzez kroki sanacyjnego reżimu i krwawą okupację niemiecką znów dziś obowiązują w Polsce — triumf zwycięskiej, niezniszczalnej Demokracji Wł. M.

Czy będziemy mieli własny cukier

Warmijsko-mazurski przemysł cukrowniczy

Po podporządkowaniu gospodarki przemysłowej Elbląga, Malborka i Kwidzyna władzom przemysłowym województwa Warmijsko-Mazurskiego, okręg nasz będzie rozporządzał 3 cukrowniami, a mianowicie w Rastemborku, Malborku i Starym Polu.

Cukrownie w tej chwili przeprowadzają gruntowny remont maszyn i urządzeń, przygotowując się do jesiennej kampanii.

Jeżeli chodzi o cukrownię w Malborku i Starym Polu, głównymi dostawcami buraków cukrowych będą okolice Ostródy, Pasłęka i Morąga, gdzie już zawierane są odpowiednie umowy plantacyjne z poszczególnymi starostwami, urzędami ziemskimi, wreszcie plantatorami prywatnymi.

Cukrownia w Rastemborku zagadnienie surowca ma niestety dotąd nie rozwiązane i zachodzi obawa, że w momencie kampanii może nie mieć buraków do produkcji.

Sytuację tę wytwarza brak liczniejszego osadnictwa w okolicach Rastemborka, brak siły pociągowej i upręży.

Pod uprawę buraków, potrzebnych do produkcji dla Rastemborka, musi być zoranych około 2000 ha. Jest rzeczą konieczną, aby cukrownia w Rastemborku otrzymała pomoc w postaci traktorów od Państwowego Przedsiębiorstwa Traktorów i Maszyn Rolniczych, w celu zorania osadnikom tych 2000 ha ziemi.

Byłoby rzeczą niezwykle pożądaną, aby również majątki państwowe zainteresowały się plantacją buraków cukrowych na naszym terenie. Pamiętajmy, że o zbiorach jesiennych, a więc i o tegorocznej kampanii naszych lokalnych cukrowni — zadecyduje wiosna, która nie jest wszak za górami. (jg)

Trzymamy straż nad Odrą

Złot 20 tys. młodzieży w Szczecinie

W dniach od 12 do 14 kwietnia odbędą się w Szczecinie 3 dniowe uroczystości pod hasłem „Trzymamy straż nad Odrą”.

Zadaniem uroczystości jest zamianowanie, że Ziemi Odzyskanych nikt nie potrafi nam odebrać. Przewidziany jest udział Prezydenta K. R. N., Bieruta, członków Rządu i korpusu dyplomatycznego.

Program przewiduje w pierwszym dniu zawody sportowe, w drugim

zapalenie wzdłuż całej Odry stosów, oraz apel ku czci poległych i zamordowanych w obozach koncentracyjnych, w trzecim dniu defiladę wojskową.

Punktem kulminacyjnym będzie zlot 20 tys. młodzieży z całej Polski. (SAP)

Powrót trawlerów polskich

Zrabowane przez Niemców cztery polskie trawlerzy: Rybitwa, Czajka, Żuraw i Mewa, po 6 latach w obcej służbie powróciły pod polską banderą do Gdyni.

W uroczystościach powitalnych wzięli udział uczniowie szkoły morską, korpus oficerski oraz dowództwo marynarki wojennej.

Otrzymamy ze Szwecji bydło zarodowe

Rząd polski przeprowadza obecnie pertraktacje w sprawie sprowadzenia dalszych 400 sztuk bydła zarodowego ze Szwecji.

Jednocześnie omawiana jest sprawa importu 5 tys. sztuk koni roboczych dla zaopatrzenia majątków państwowych. (SAP)

Fischer, Greiser i Bühler

w najbliższych dniach beda przewiezieni do Warszawy

Zbrodniarze wojenni: gauleiter Warthegau Greiser, gubernator Warszawy Fischer oraz z-ca Franka podsekretarz stanu w rządzie G. G. — Bühler zostaną wydani władzom polskim.

Zbrodniarze wojenni mają być przewiezieni w tych dniach do Warszawy.

Według danych polskiej misji przy sztabie gen. Montgomerya aresztowany został prezydent rejencji po-

znańskiej Jäger oraz prezydent policji w Bydgoszczy mjr. von Pröck.

Poza tym zostali schwytani komendant żandarmerii w Poznaniu dr. Gudewill oraz szef gestapo w Radomiu Liphart.

Ile i komu dostarcza UNRRA

Z działalności UNRRA wynika, że w lutym br. transporty do krajów wyzwolonych wyniosły 1,239,400 ton.

Z transportów UNRRA w lutym korzystały m. in. następujące kraje: Czechosłowacja — 78,700, Grecja — 119 700, Włochy — 653,200 (nie licząc 172 tys. ton węgla oraz 45,700 ton pszenicy, otrzymywanych od rządu amerykańskiego), Polska — 104 tys. ton.

Do końca stycznia br. prawie 75 proc. wszystkich transportów UNRRA stanowiła żywność. (PAP)

Pięciolatka atomowa w Związku Radzieckim

«Izwestia» przynosi oświadczenie prof. Wawilowa na temat prac Związku Radzieckiego nad energią atomową.

Nowa pięciolatka sowiecka przewiduje rozwój badań nad wyzwoleniem energii atomowej.

Zdobycze w tej dziedzinie otwiera nowe horyzonty.

Imponujące wyniki

Polski przemysł hutniczy przoduje

Nasz przemysł w niektórych dziedzinach osiąga wyniki wręcz imponujące.

Według obliczeń Biura planowania i statystyki produkcja hutnicza w pierwszej dekadzie lutego b. r. dała następujące nadwyżki w stosunku do opracowanego planu:

Koks 22.740 ton, co stanowi 105 proc. planu.

Surowka 15.726 ton, 125 proc. planu.

Stal surowa 26.942 tony, 108 proc. planu.

Wytw. walcowane 20.707 ton, 116 proc. planu.

Przegląd prasy

W imię wspólnych idei

Marszałek Tito gościem Polski. Witamy w Wielkim meżu Odrodzonej Jugosławii nie tylko wodza zaprzyjaźnionego narodu, lecz niezłomnego bojownika w imię tych idei, dla których świat krwawił przez sześć lat w walce z faszyzmem.

Wspólnota idei łączy naród polski z narodami Jugosławii silnie niż zwykle braterstwo broni.

«Życie Warszawy» poświęca osobie marsz. Tito artykuł wstępujący, w którym pisze:

„Imię Marszałka Tito stało się w Polsce tak popularnym, znanym i bliskim, jak w jego własnej ojczyźnie. Nie ma dziś u nas nikogo — od starszego do dziecka, który by nie wiedział, kim jest Tito i co zdziałał dla swego narodu.

Znamy jego historię, podziwiamy wielką myśl polityczną, która zjednoczyła zwaśnione dotychczas narody południowo-słowiańskie, uznajemy pełni wszelkie jego reformy społeczne, polityczne i gospodarcze, wprowadzone do ustroju państwowego Jugosławii.

Tak jak w czasie wojny złączył nas Polaków z Jugosławią Marszałek Tito walka wyzwolenca i straszący terror okupacyjny — tak obecnie, w czasie pokoju, łączy nas idea demokratyczna, na której opierają się narody i państwa.

Tym silniej i z tym większym zapałem witamy na naszej ziemi w tym przełomowym okresie dziejów, w tym świat przeżywa, zwycięskiej wodza bratniego narodu słowiańskiego, którego przyjaźń stanowi mocny trzon w porozumieniu wszystkich państw słowiańskich ze Związkiem Radzieckim.

Niechaj stanie się również i w naszym udziałem ta idea braterstwa wszystkich narodów słowiańskich ściśle ich współpracy w imię wspólnego dobra, którą reprezentuje nas gość i druh — Marszałek Broz Tito.

„Skrucha“ zbrodniarzy NSZ

We wtorek sąd ogłosi wyrok

Po zakończeniu repliki prokuratora i końcowym przemówieniu obrony, sąd w warszawskim procesie NSZ rozpoczął przesłuchiwanie oskarżonych.

Oskarżony Szwed tłumaczy sądowi, że nie miał nic wspólnego z napadem na lotnisko radzieckie.

Osk. Ulanowski tłumaczy, że nie brał udziału w żadnych napadach.

Osk. Szoloch, stara się wzbudzić współczucie, opisując swe życie.

„Krwawy Roman” — szef PAS'u Jaroszyński — wygłosił dłuższe przemówienie, w którym przedstawił swoją działalność organizacyjną podczas okupacji niemieckiej. O swej

działalności po wyzwoleniu Polski Jaroszyński przemilczał.

Z kolei zabiera głos Łuszczynski, który w dalszym ciągu udając niedorozwiniętego umysłowo, twierdzi, że nie był szefem PAS'u.

Osk. Roguski odżegnywa się gwałtownie od zarzucanej mu zbrodni wydania rozkazu wymordowania mieszkańców wsi Matcze i Kobylów.

Wszyscy oskarżeni wypierają swe swych czynów, okazując pozorną skruchę.

Jaroszyński oświadcza, że szczerze żałuje swych czynów i tłumaczy, że nigdy nie był wrogo ustosunkowany do ustroju Polski demokratycznej.

Major Roguski prosił krótko łagodny wymiar kary. Inni oskarżeni wypowiadają się w tym samym duchu.

We wtorek, 19 b. m. o godz. 1 p. sąd ogłosi wyrok. (SAP)

Samobójstwo prof. Haushofera

Skompromitowany współpraca hitlerowcami, twórca nowego pojęcia naukowego geopolityki, profesor Haushofer popełnił samobójstwo w więzieniu w Niemczech.

Kobiety francuskie równouprawnione

Konstytuanta francuska sformułowała dalsze punkty nowej konstytucji. Nowy tekst głosi m. in.: «Każdy człowiek jest równy wobec prawa». Jest to pierwsze ustawowe zrównanie w prawach kobiet z mężczyznami we Francji.

Czy zbierze się „Wielka Trójka”

London, 17. 3 (PAP). Prezydent Truman na konferencji prasowej zaznaczył, że nie widzi potrzeby spotkania „Wielkiej Trójki” t. j. Stalina, Attlee i Trumana.

Sytuacja, jaka wytworzyła się ostatnio, zdaniem prezydenta rozwiąże się sama pomyślnie.

Samobójstwo gen. Modela

Warszawa, 17. 3. (PAP). Poszukiwany od dłuższego czasu był szef sztabu Hitlera gen. Keitler, został aresztowany.

Poszukiwany przez władze sojuszników, był dowódca armii nadreńskiej gen. Model popełnił samobójstwo wraz z żoną.

Budżet Intelligence Service

Rząd brytyjski wyasygnował w roku bieżącym 2 i pół mil. funtów na potrzeby wywiadu. Suma ta przewyższa dotacje rządu na ten cel w r. 1938.

D Z I E Ń
OLSZTYNA

Repatrianci jadą

Przybył transport Polaków z Kowna (Nr. 2) w składzie 35 wagonów, liczący 238 osób. Żywy inwentarz: 45 koni, 55 krów, 27 świni, 50 owiec. Przybył również transport repatriantów z Wilejki (Biał. SRR) liczący 487 osób. Żywy inwentarz: 43 konie, 105 krów, 60 świni, 32 owce. Transport ten składa się w 80 proc. z rodzin wojskowych. Wczoraj w godzinach rannych przybył na st. Olsztyn kolejny 71 transport z Wilna.

Posiedzenie
Mazurskiej W. R. N.

W piątek, 22 bm., o godz. 11 odbędzie się plenarne posiedzenie Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej w lokalu własnym przy ul. Artystyckiej 1 (Pionierów).

Parzyzanckie
„Józefinki”

We wtorek, 19 bm., Zarząd Woj. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację, urzędujący na Ratuszu tradycyjnie „Józefinki”. Dochód przeznaczony na pomoc wdowom i sierotom po poległych bojach o wolność i demokrację. Początek o godz. 20.

Dals wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 15.30 koncert R. Gruszyńskiego i Małej Orkiestry Zw. Zaw. Muzyków.

O godz. 19, „Droga do źródeł”. Poniedziałek, o godz. 18.30 „Droga do źródeł”.

Kino „Polonia”

Film prod. polskiej pt. „Znachor”.

Kino „Mazur”

Film prod. ang. „Piękna płeć”.

Paslek budzi się do życia

Brak inwentarza utrudnia zagospodarowanie powiatu

Paslek, w marcu.

Paslek należy do rzędu miast b. starych. Założone w końcu XIII stulecia przez osiedleńców Holendrów, od nich ongiś przybrało nazwę Pruskiego Holandu.

Na wzgórzu wznosił się do niedawna zamek i stara brama wjazdowa—ślady dawnych obwarowań miasta. Niestety, zamek, jak i całe centrum miasta, przedstawia obecnie ruiny i zgliszczą. Zniszczenia wojenne wynoszą około 70 proc.

Przed wojną Paslek liczył przeszło 12.000 mieszkańców. Obecnie—około 2 tys. W tym ludności polskiej 1400 i Niemców, przeważnie kobiet 600.

Wśród tych ruin i zgliszcz powoli budzi się życie. Do niedawna zupełnie niemal puste ulice ożywiły się.

Od czasu do czasu można spotkać gromadki przechodniów, przyglądających się rumowiskom. To repatrianci, przeważnie z Wilenszczyzny i Wołynia, którzy są tu dziś pionierami polskości, jak ongiś byli nimi Mazurzy, wędrujący z polskiego Mazowsza.

Powiat Paslek ma ziemię urodzajną a więc repatriant-rolnik znajdzie tu wdzięczne pole do pracy. Obszar powiatu wynosi 87,240 ha, z czego 50 proc. stanowią grunta orne. Łąk i pastwisk jest 19,227 ha, lasów — 13,165 ha.

Niestety, zaludnienie, jak dotąd, jest b. niske. Gdy przed wojną powiat liczył 55.000 ludności, obecnie liczy tylko 12.000, w tym około 5,000 Polaków i 7,000 Niemców.

Repatrianci uskarżają się na brak inwentarza żywego, szczególnie koni, których do niedawna było zaledwie 326 w całym powiecie, żrebacków liczone 44, krów — 394, wołów 10, jałówek—28, cieląt—62, świni — 255, owiec—165 i kóz 18.

Przemysł powoli dzwiga się z upadku. Obecnie jest już czynna fabryka mebli i wyrobów drzewnych, garbarnia, tartak, 9 młynów, 4 piekarnie, 1 mleczarnia.

Rzemieślników przybyło dotąd zaledwie kilkunastu. Przeważnie osiedli w mieście. Mamy już zakłady ślusarskie, szewskie, stolarskie, krawieckie, fryzjerskie, kowalskie, zegarmistrzowskie.

Czynna jest z przerwami elektrownia miejska, są wodociągi i kanalizacja. Istnieje hurtownia, bank „Społem” oraz sklep spółdzielczy „Wolność”. Sklepów prywatnych, wyłącznie niemal spożywczych, jest przeszło 30.

W powiecie są 2 szkoły powszechne: w Pasleku i w Wołyniu. Wieszta, położona o 6 km, od Pasleka, otrzymała swą nazwę od repatriantów z Wołynia, których osiedliło się około 1.000. Ostatnio zostały uruchomione kursy wieczorowe w zakresie 3-ich klas gimnazjalnych.

Budzi się też życie towarzyskie. Pierwszymi jego objawami były zorganizowane w okresie karnawałowym zabawy w Związku Nauczycielstwa Pol. i w Magistracie. Zet.

Pierwszy koncert
w Licbarku

W sali Kina „Capitol” w Licbarku odbył się pierwszy w naszym mieście polski koncert, zorganizowany przez Tow. Muzyczne w Olsztynie z inicjatywy miejscowego Tow. Muzyczno-Spiewaczego.

W koncercie wzięli udział ob. ob. M. Dąbrowski (fortepian), A. Hąszube (recytacja) i J. Kozłowski (śpiew).

Olsztynski zespół artystyczny był serdecznie podejmowany przez miejscowe czynniki społeczne. Liczne zebrana na sali publiczność gorąco oklaskiwała artystów, którzy doskonale wywiązali się ze swego zadania. W. K.

SLUCHAMY
RADIO

WARSZAWA I
na fali 395,8 mtr.

Poniedziałek 18 bm.: 5.57 pieśń i sygnał czasu, 6.00 kalendarz historyczny i poranna rozmowa, 6.15 muzyka poranna, 6.45 dziennik, 7.10 gimnastyka, 7.20 muzyka lekka, 7.45 dziennik, 7.50 muzyka lekka, 12.20 muzyka, 12.50 muzyka, 14.00 audycja polit. inf., 14.40 audycja dla byłych żołnierzy, 15.10 skrzynka poszukiwania, 16.00 audycja dla dzieci, 16.20 muzyka, 16.40 audycja dla młodzieży, 16.55 kwadrans poetycki, 17.10 muzyka, 17.55 audycja wojskowa, 18.10 muzyka, 18.30 „Nauka przed mikrofonem”, 19.00 muzyka rozrywkowa, 19.30 audycja polit.-inf., 20.00 muzyka, 20.45 słuchowisko, 21.00 audycja dla Polaków, 21.30 skrzynka poszukiwania, 22.00 koncert z Katowic, 22.30 muzyka lekka, 23.00 audycja polit.-inf., 23.25 program na jutro, 23.55 skrzynka poszukiwania, 23.55 hymn.

Chleb na karty marcowe

Wydział Aprowizacji Zarządu Miejskiego m. Olsztyna podaje do wiadomości o rozpoczęciu wydawania chleba przez punkty rozdzielcze w terminach, jak poniżej:

W dni od 18 do 28 marca wydawany będzie chleb na kup. I kart kat. I, II, III, IV i V (podajemy w powyższym porządku kolejnym ilości wydawanego chleba w kg.): 1.5, 1, 1.5, 1, 1. Na kupon 2 w tejsze kolejności kategorii — po 1 kg.

W terminie od 29 III do 2 IV przypada po 1 kg. chleba na kupon 3 dla wszystkich kategorii i tyleż na kup. 4 — w terminie od 3 do 5. IV.

Na kupon Nr. 5 w terminie od 6 do 9. IV, po 1 kg. chleba dla wszystkich kat. z wyjątkiem II R. Na kup. N6 po 1 kg. na pierwsze trzy kategorie — w terminie od 10 do 12. IV. Na kupon N7—1 kg. dla kat. I w okresie od 13 do 15. IV i tyleż na kup. 8 dla I kat. w okresie od 16 do 17. IV.

Na karty zaopatrzenia dod. „C”: W terminie od 18 do 28. III na kup.

1 i 2 po 1 kg. W terminie 29. III — 5. IV na kup 3 — 1 kg i w terminie od 6 do 12. IV na kupon 4—1 kg.

Cena chleba z maki 80% za 1 kg. zł. 2.25.

Obowiązkiem każdego konsumenta jest pobranie chleba w wyznaczonych terminach.

Po ustalonych terminach konsumentów przydzielów chlebowych nie otrzymają i nie mogą z tego tytułu rościć pretensji.

Wielki wiec w Rastemborku

W Rastemborku odbył się wiec manifestacyjny miejscowego społeczeństwa pod hasłem: «Walka o demokrację».

Po przemówieniach mówców, którzy zobrazowali osiągnięcia Rządu Jedności Narodowej i obecną sytuację wewnętrzną w kraju, zebrani uchwalili rezolucję, w której dają wyraz swej woli poparcia bloku stronnictw demokratycznych.

Na zakończenie uczestnicy wiecu odśpiewali »Rotę«.

(jr.)

Zagadnienie na czasie

Należy uregulować sprawę pośrednictwa pracy

Zagadnienie prawidłowego rozproszczenia sił roboczych i objęcia całokształtu spraw pośrednictwa pracy, zwłaszcza na terenach ziem odzyskanych, swoje zdecydowane odbicie.

Tereny warmińskie i mazurskie zaliczają się coraz bardziej, powstają nowe placówki urzędowe, samorządowe, instytucje i zakłady o charakterze społecznym.

Równocześnie zaś rosną skargi na brak pracowników, na trudności w ich wyszukaniu i kłopoty ze ściąganiem na teren.

Pozostaje konieczność rozwiązania kwestii pośrednictwa pracy.

Do jej rozwiązania powołana jest przede wszystkim sieć referatów pracy PUR, w wielu wypadkach jedyną instytucję, nastawioną na załatwianie agend, związanych z zapośredniczeniem.

Istnieją te referaty przy każdej placówce PUR, czynny jest też referat przy okręgowym urzędzie w Olsztynie.

Repatrianci, przyjeżdżający do kraju i dla okręgu Mazurskiego 120 tys. kg. śledzi.

i wybitny element fachowy) zgłaszają się do tych referatów rejestrują się i są do zaangażowania.

Sprawy te koordynuje się ponadto w ten sposób, że jeśli w jednej placówce żądanych pracowników w danej chwili nie ma — istnieje całkowita możliwość porozumienia się z innymi oddziałami i zaspokojenia zapotrzebowania.

Śledzie, konserwy, cukierki
dla woj. Warmińsko-Mazurskiego

W marcu przewidziane jest znaczne powiększenie przydziałów żywnościowych dla Ziemi Odzyskanych.

Z Gdyni i Gdanska rozpoczęto wysyłkę śledzi w ilościach: 188 tys. kg. dla Dolnego Śląska i 55 tys. kg. dla Pomorza Zachodniego. Okręg Mazurski otrzyma 40 tys. kg.

Poza tym wysłano na Dolny Śląsk i dla okręgu Mazurskiego 120 tys. kg. śledzi.

Należy oczekiwać, że wszyscy, którzy poszukują i będą poszukiwać pracowników—nie będą omijać referatów pracy PUR i przyjmą sobie za słuszną zasadę zgłaszanie do tych placówek wolnych miejsc w swoich instytucjach.

Zbytecznym jest, jak przypuszczamy, wskazywać, że kwestie te mają również doniosłe znaczenie państwowe i swój aspekt społeczny. J. W.

Dalsze transporty obejmują: 90 tys. kg. konserw mięsnych, 10 tys. kg. mleka w proszku, 26 tys. 705 kg. mleka skondensowanego, 20 tys. kg. konserw rybnych i 15 tys. kg. sera dla okręgu Dolno-Sląskiego, Mazurskiego i Pomorza Zachodniego.

Ponadto z Warszawy wysyła się obecnie cukierki dla dzieci: 18 tys. kg. dla Dolnego Śląska, 14 tys. 240 kg. dla okręgu Mazurskiego, i 6 tys. 900 kg. dla Pomorza Zachodniego.

Tam, gdzie wydobywają uran

podstawowy składnik bomb atomowych

Dopiero teraz dostają się do prasy pierwiastki, o kopalniach uranu, podstawowego pierwiastka, który używany jest przy produkcji bomb atomowych.

Uran jest białym metalem o ciężarze gatunkowym większym od ołowiu. Wartość jego jest stosunkowo wyższa od wszystkich innych kruszców.

Znajduje się on w niewielkich ilościach w różnych miejscach na kuli ziemskiej. Znałe są jednak tylko dwie kopalnie, zawierające olbrzymie złoża uranu. Jedną z nich znajduje się w mało znanej miejscowości Kat-

Nieszczęśliwy wypadek

W dniu wczorajszym uległ porażeniu prądem elektrycznym jeden z monterów ZEOM-u w Olsztynie 27 letni Roman Kulagowski.

Wypadek jest następstwem własnej nieostrożności przy wykonywaniu pracy.

Przybory szewskie **KAMASZNIK** Olsztyn, Rafuszowa 7

Przetarg nieograniczony

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na budowę drewnianej prowizorycznej parowozowni na 7 stanowisk na st. Białystok Centr.

Słup kosztorysów oraz udzielanie bliższych informacji w gmachu Dyrekcji w Olsztynie, pok. 244. Termin rozpoczęcia przetargu dnia 26. III. 46 r. o godz. 12-tej w gmachu Dyrekcji

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta, oraz prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. (337-2)

naga, w głębi Konga Belgijskiego, druga — w Eldorado w kręgu podbiegunowym zachodniej Kanady.

W 5 miesięcy po wybuchu pierwszej bomby atomowej, kopalnia w Eldorado przystąpiła do intensywnej pracy. Kopalnia ma 1.300 stóp głębokości i znajduje się na brzegu olbrzymiego jeziora kanadyjskiego «Wielkiej Niedźwiedzicy». Potężne złoża blendy smołowej, ciągnące się na przestrzeni 6 mil, obfitują w najbogatszą rudę uranu i radu.

Kopalnie Eldorado zostały odkryte w roku 1930 przez Gilberta la Bine.

Praca w kopalni jest nadzwyczaj intensywna. Górnicy pracują tu na dwie zmiany, przekopując czarne żyły blendy smołowej wzdłuż brzegu jeziora Wielkiej Niedźwiedzicy. Loskot potężnej fabryki i młyny

Ogłoszenie

Wojewódzki Urząd Ziemski w Olsztynie ul. Partyzantów (Dworcowa) 73, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie wjazdu do garaży przy ul. Kopernika 44.

Kosztorys (ślepy) wraz z projektem można oglądać w Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim w godzinach od 8-iej do 10-iej w pokoju Oddziału Gospodarczego — parter.

Oferety w załakowanych kopertach z podaniem cen jednostkowych w/g kosztorysu i cen ogólnych, należy składać do Woj. Urz. Ziemskiego najpóźniej do dnia 26 marca b. r. godz. 11-ta w którym to czasie nastąpi otwarcie ofert.

Wojewódzki Urząd Ziemski zastrzega sobie prawo wyboru przedsiębiorstwa bez względu na cenę, lub uznania, że przetarg nie dał wyniku. (332-9)

kruszące blendę w ciężki pył wywołują niemiłą grzmot, który zamęca podbiegunową ciszę na przestrzeni kilkuset mil.

Osada Port Radium, która wyrosła wokół kopalni Eldorado, żyje w dziwnym odosobnieniu. Ludność żyje dostatnio, ale w bardzo prymitywnych warunkach.

OCHOTNICZY ZACIĄG

do Milicji Obywatelskiej

KOMENDA WOJEWÓDZKA

Milicji Obywatelskiej w Olsztynie ogłasza

zaciąg ochotniczy w szeregi M. O.

Warunki przyjęcia:

1. Obywatelstwo Polskie.
2. Wiek od lat 20 do lat 35.
3. Umiejętność czytania, pisania i rachowania.
4. Zaświadczenie jednoznacznej jednostki M. O. stwierdzające nieskazitelność przeszłość kandydata, poświadczenie przez Wojewódzką, Powiatową lub Miejską Radę Narodową o pochodzeniu socjalno-robotniczym albo chłopskim względnie z inteligencji pracującej.
5. Podanie o przyjęcie.
6. Zyciorys obszerny własnoręcznie napisany i dwie fotografie.
7. Zaświadczenie z Organizacji Społecznych lub Związków Zawodowych, jeżeli kandydat jest członkiem.
8. Kandydaci z wyżej wymienionymi dokumentami zgłoszą się w każdą sobotę w Komendzie Wojewódzkiej M. O. w Olsztynie, przy ul. Partyzantów (dawnej Dworcowa) Nr. 23 — od godziny 8-iej rano. 323-2

ZAKŁAD INTROLIGATORSKI

J. Rymkiewicz

OLSZTYN, Sw. Barbary 5,

(naprzeciw kościoła Sw. Jakuba)

wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres introligatorstwa

OGŁOSZENIA

DRÓBNE

PANSTWOWE Przedsiębiorstwo «Traktorów i Maszyn Rolniczych w Olsztynie ul. Partyzantów nr. 33 rytluje i sprzedaje wałki młyńskie o różnych rozmiarach. (315-3)

WYDZIAŁ Szkoleniowy Izby Rzemieślniczej w Olsztynie organizuje kursy przygotowujące do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich. Bliższych informacji udziela biuro Izby, ul. Mazurska 1. (335)

SPRZEDAM kociol miedziany i samowar brązowy Olsztyn ul. Krótka 6 m. 2 Mal-kowski Romuald. 341

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU w Koninie na nazwisko Leszczyński Edward urodz. 13.IX.1922 r. w Turku wojew. poznańskiego. 340-2

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU w Ciechanowie na nazwisko Rzeckowski Edward urodz. 16.IV.1925 r. w Unikowie pow. Ciechanów. 338

UNIEWAZNIAM zagubioną legitymację służbową wydaną przez Dyr. Lasów Państwowych w Olsztynie Nr. 235 na nazwisko Ięsiński Swigon Bogusław. 341

S. P.

INŻ. KWAPINSKI WACŁAW

Nadleśny Nadleśnictwa Mikołajki D.L.H. Okr. Maz. w Olsztynie nieustrudzony pionier leśnictwa na ziemi Mazurskiej zmarł dnia 6.III.1946 r. w Krakowie. W zmarłym straciłmy dobrego kolegę i cennego pracownika.

Związek Pracowników Lesnych i Przemysłu Drzewnego Oddział w Olsztynie

Z I E M I A

WARMIJSKO — MAZURSKA

W STANIE ZAMROZENIA

Niejeden rolnik, który przybył z innych stron Polski na Mazury, osiadł na dobrze zagospodarowanym «obejściu» czy «wybudowaniu», ciesząc się ze swej stodoły lub obory, wzniezionej z brył granitowych i z polnych kamieni.

— „To ci, bracie, solidne — mówi, ale rzadko który zastanowi się nad tym, skąd się te kamienie wzięły, skoro żadnych skał w pobliżu nie ma.

Kiedy wiosną — tak o dwa tygodnie później niż w Kongresówce — wyjdzie w pole z plugiem, coś mu zacznie przeszkadzać. Ot: «kamień za kamieniem, za kamieniem kamień, a za tym kamieniem jeszcze jeden kamień» zaśpiewa sobie, jeżeli życie bierze na wesoło. Odrzuca jeden.

drugi na kupkę — a tu ci cała «kamienica» wyrasta...

A może zaklnie po staropolsku: «a skąd u wszystkich diabłów tyle tego paskudztwa?»!

Omyli się jednak, bo to nie wszyscy diabli, a tylko jeden zawinił, jak mawiali starzy Mazurzy. Podobno kiedyś, dawno temu jakiś czarci syn coś przeskrobał, daleko stąd za Krakowem. Kazali mu za karę napędzić wór kamieniami, zanieść i wsypać do Bałtyku.

Leciał diablisko, leciał, strasznie mu było ciężko. Wtem, kiedy przełatywał nad ziemią mazurską, worek się rozerwał (bo pewno był wojenny), a kamienie rozsypały się.

Ale inni powiadają, że to nie

prawda, że kamienie rodzą się w ziemi, że wydostają się na powierzchnię, że są młode i stare kamienie

Jeszcze inni twierdzą, że to «brechy», bo gdzieś w jakimś kalendarzu wyczytali, jakoby tych kamieni nie przyniósł diabeł z Krakowa, jeno — pralodowiec z dalekiej północy. Powiadają, że taka wędrówka owego glazu, co to ustawiony został na pobojowisku Grunwaldzkim, trwała ni mniej ni więcej jeno dziesięć tysięcy lat (sto lat mniej lub więcej nie odgrywa roli).

Jak to było i kiedy? O, dawno temu...

W owe czasy, kiedy małpoludy rozkoszowały się na naszej ziemi tropikalnym klimatem¹⁾ kołysząc się na liściach palm, kiedy kwitły tu cynamony — coś się zaczęło psuć...

To w dalekiej morczyźnie zbuntował się lądolód. Sprzykrzyło mu

¹⁾ „Raj na ziemi warmijsko-mazurskiej” — patrz Nr. 36

się stale na jednym miejscu siedzieć i zapragnął rozszerzyć swój obszar życiowy. Ale w one czasy nie znano jeszcze dewizy «czas — to pieniądź» ani «błyskawicznego zaskoczenia» choć błyskawic i piorunów bał się naród małpoludów gorzej, niż diabeł.

To też sprytnie i przebiegle stworzy, zwłaczawszy pismo noszące ewakuowały się zawczasu. Larwy penatów nie posiadały, a sigony listki nie były jeszcze modne, to ewakuacja per pedes apostołom odbyła się gładko i sprawnie.

Poważne i wolnomyślne lemury czy emurydy uważały, że nie warto wiać, bo wszędzie dobrze, gdzie nie ma, a zawsze najpewniej na wyspach śmieciach... Toteż wyginęli nieboraki co do jednego podczas ściecia lądolodu. Nie myślały równo o jurrze płochy muszki-jednodziób — padły pod groźnym podmuchem Boreasza.

E. S. Biedrawski

(Dokończenie nastąpi)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. Sw. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14.

Redaktor Naczelny: Wł. MROCZKOWSKI. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku «Społem» w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.